

1. luku

Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

1 § Tehtävä

Esiopetus rakentuu yhteiskunnan perusarvojen pohjalle. Nämä ilmenevät kansallisesta lainsäädännöstä ja kansainvälisistä julistuksista, suosituksista tai sopimuksista, joilla ihmisoikeuksia ja maapallon elinkelpoisuutta pyritään vaalimaan. Esiopetuksen tehtävänä on edistää lapsen kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen ohjaamalla häntä vastuulliseen toimintaan ja yhteisesti hyväksytyjen sääntöjen noudattamiseen sekä toisten ihmisten arvostamiseen.

Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen suotuisia kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Siinä tuetaan ja seurataan fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, kognitiivista ja emotionaalista kehitystä sekä ennalta ehkäistään mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia. Tärkeää on vahvistaa lapsen tervettä itsetuntoa myönteisten oppimiskokemusten avulla sekä tarjota mahdollisuuksia monipuoliseen vuorovaikutukseen muiden ihmisten kanssa. Lapsen kokemusmaailmaa rikastutetaan ja häntä autetaan suuntautumaan uusiin kiinnostuksen kohteisiin. Esiopetuksessa on huomioitava myös sukupuolten erityistarpeet. Esiopetuksessa lapsille taataan tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja koulun aloittamiseen.

Varhaiskasvatus ja siihen kuuluva esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kehityksen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden. Esiopetuksen järjestämisessä tulee siten ottaa huomioon toisaalta muun varhaiskasvatuksen ja toisaalta perusopetuksen tavoitteet ja sisällöt. Riippumatta siitä, toteutuuko esiopetus erillisryhmässä tai yhdistettynä muiden ikäryhmien kanssa, sen tavoitteet ja omaleimaisuus on kuitenkin aina otettava huomioon.

Jotta asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin, on tärkeää, että opettaja ja huoltajat sekä esiopetuksen toteuttamiseen osallistuva henkilöstö kantavat yhdessä vastuun lapsen säännöllisestä osallistumisesta esiopetukseen.

Yhteiset arvot rakentuvat kodin, päivähoiton ja koulun avoimelle yhteistyölle. Esiopetus tukee

kotien kasvatustyötä sekä kunnioittaa lasta ja perhettä. Esiopetusta antavat aikuiset etsivät perheiden kanssa yhteiset arvot ja tavoitteet. Kasvaakseen tasapainoisesti ja kehittyäkseen ikätasoisesti

lapsi tarvitsee monia valmiuksia ja turvallisen, johdonmukaisen ympäristön.

Esiopetuksen kasvatuksellinen ja pedagoginen tehtävä:

Esiopetuksella tarkoitetaan hoidon, kasvatuksen ja opetuksen suunnittelua ja tavoitteellista kokonaisuutta, joka edistää lapsen suotuisia ja yksilöllisiä kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä

sekä ennaltaehkäisee kehityksessä mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia.

Esiopetuksen perusta on toiminnan leikinomaisuus, eheytetty opetus sekä vertaisryhmän ja

vanhempien tuki riippumatta siitä, missä esiopetusta toteutetaan.

Lapsen siirtymisessä esiopetuksesta perusopetukseen pyritään toteuttamaan koulu-polkuajattelua.

Kuusivuotias oppijana:

- on itsenäistymisvaiheessa
- on aktiivinen ja utelias tutkija ja leikkijä
- on kiinnostunut uuden oppimisesta
- on tunne-elämältään ailahtelevainen
- liikkuu, pelaa, leikkii ja peuhaa mielellään
- haluaa voittaa ja olla paras
- ilmaisee itseään mielellään
- harjoittelee yhteistyötaitoja ja ryhmässä toimimista
- opettelee sietämään pettymystä
- empatiakyky kehittyy
- käsitys sääntöjen yleistettävyydestä kehittyy
- vertaisryhmä on tärkeä

Jokaisen lapsen kehittyminen on ainutlaatuista ja yksilöllistä. Kasvaminen, kehittyminen ja

oppiminen on koko eliniän kestävä prosessi. Lapsen oppiminen on sidoksissa siihen kulttuuriin

ja sosiaaliseen ympäristöön, jossa hän elää.

Oppiminen on lapselle mielekästä silloin, kun se liittyy kiinteästi arkielämän tilanteisiin ja on kokonaisvaltaista.

2 § Yleiset kasvatuksen ja oppimisen tavoitteet

Esiopetuksen tavoitteet määräytyvät toisaalta kunkin lapsen yksilöllisistä kehittymisen mahdollisuuksista ja oppimisedellytyksistä ja toisaalta yhteiskunnan tarpeista. Esiopetuksen tavoitteena on:

Lapsen myönteinen minäkuva vahvistuu ja hänen oppimaan oppimisen taitonsa kehittyvät. Hän omaksuu perustietoja, -taitoja ja -valmiuksia oppimisen eri alueilta ikänsä ja edellytystensä mukaisesti. Leikin kautta oppiminen on keskeistä. Hän oppii ymmärtämään vertaisryhmän merkityksen oppimisessa. Hän säilyttää oppimisen ilon ja innostuksen sekä uskaltaa rohkeasti ja luovasti kohdata uudet oppimishaasteet. Lapsi oppii pohdintaa oikeasta ja väärästä. Hänen toimimisensa vastuuntuntoisena yhteisön jäsenenä vahvistuu. Hän harjoittelee yhteiselämän pelisääntöjä ja sitoutumista niihin. Hän sisäistää yhteiskuntamme hyviä tapoja ja ymmärtää niiden merkityksen osana jokapäiväistä elämää. Hän oppii paremmin hallitsemaan itseään ja opettelee selviytymään arkipäivän tilanteissa. Hän oppii ymmärtämään tasavertaisuutta ja hyväksymään ihmisten erilaisuuden. Hän oppii ikävaiheensa mukaisesti ymmärtämään, miten terveyttä ja hyvinvointia ylläpidetään. Lapsen kieli- ja kulttuuri-identiteetti sekä hänen kykynsä ilmaista itseään monipuolisesti vahvistuvat ja kehittyvät. Hän tutustuu eri taidemuotoihin, paikalliseen ja kansalliseen kulttuuriin sekä mahdollisuuksien mukaan myös muihin kulttuureihin. Lapsi kiinnostuu luonnosta ja saa käsityksen omasta riippuvuudestaan ja vastuustaan sekä luonnosta että rakennetusta ympäristöstä. Hän oppii havainnoimaan ja jäsentämään ympäristöään monipuolisesti, nauttimaan ympäristön monimuotoisuudesta ja kauneudesta sekä tulee tietoiseksi oman toimintansa vaikutuksesta.

Tavoitteena on:

- tukea lapsen myönteistä minäkuvaan itsetunnon vahvistamisen kautta
- kehittää lapsen oppimaan oppimisen taitoja
- tarjota perustietoja ja -taitoja lapsen edellytysten mukaisesti
- kehittää lapsen vuorovaikutustaitoja
- ohjata lasta vastuuntuntoisuuteen, tasavertaisuuteen ja erilaisuuden hyväksymiseen
- vahvistaa lapsen kieli- ja kulttuuri-identiteettiä
- herättää lapsessa kiinnostus luontoa kohtaa, ohjata lasta nauttimaan luonnon monimuotoisuudesta ja suojelemaan luontoa
- käyttää luovia, innostavia ja rohkeita opetusmenetelmiä sekä leikin kautta oppimista